

www.fzzz.ba

INFORMATOR

FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE

Broj 7, marta/ožujak 2009. godine

FEDERALNI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

**Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje
uručeni certifikati ISO 9001:2000**

Usvojen Program rada za 2009. godinu

Usvojen Izvještaj o radu

USVOJEN PROGRAM RADA ZA 2009. GODINU

Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje je 22. januara 2009. godine usvojio Program rada za 2009. godinu.

U skladu sa svojim finansijskim mogućnostima, Zavod je planirao nastavak provođenja mjera aktivne politike

zapošljavanja za posebne kategorije nezaposlenih osoba, koje su obuhvaćene i Strategijom zapošljavanja u Federaciji BiH 2009. – 2013., a prema smjernicama Evropske strategije zapošljavanja.

U skladu sa Programom mjera za

ublažavanje posljedica globalne ekonomske krize i unapređenja poslovnog ambijenta, tj. Socijalnim sporazumom za period 2009 – 2010. godina, aktivnosti Zavoda će uglavnom biti usmjerene na subvencioniranje zapošljavanja teško zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, kao što su osobe sa invaliditetom, povratnici, te mladi bez radnog iskustva.

Također, predviđena su i značajna sredstva za Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja poduzeća ostaju ili će ostati bez posla.

Usvojeni Program je, putem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, upućen Vladi Federacije Bosne i Hercegovine radi davanja saglasnosti.

Izdavač: Federalni zavod za
zapošljavanje
Đoke Mazalića 3,
71 000 Sarajevo
Tel. Tel: 033/562-900
Fax: 033/208-257
www.fzzz.ba
e-mail: info@fzzz.ba

Štampa: CPU

USVOJEN IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2008. GODINU

Na sjednici Upravnog odbora Federalnog zavoda za zapošljavanje održanoj 26. februara 2009. usvojen je Izvještaj o radu Zavoda za 2008. godinu.

Aktivnosti Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2008. godini bile su usmjerene na očuvanje dostignutog nivoa zaposlenosti i provođenje ukupnih mjera kojima se pospješuju i unapređuju uvjeti za zapošljavanje, posredovanje u zapošljavanju i materijalno-socijalna sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme nezaposlenosti.

Što se tiče zaposlenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema podacima Federalnog

zavoda za statistiku, u 2008. godini prosječno je bilo zaposleno 430.745 radnika, što je u odnosu na prosjek 2007. godine (413.676) povećanje za 17.069 radnika, odnosno 4,13%.

Prosječan broj nezaposlenih u 2008. godini iznosio je 345.381 i u odnosu na prosjek 2007. godine (370.459) manji je za 25.078 ili 6,77%.

U prvih deset mjeseci 2008. godine zabilježen je pozitivan trend na tržištu rada, tj. konstantno smanjenje broja nezaposlenih i povećanje broja zaposlenih osoba.

Po prvi put nije zabilježeno povećanje nezaposlenosti u ljetnom periodu zbog prijava osoba po završetku školovanja. Ipak, povećan je broj

nezaposlenih u novembru 2008. godine kao posljedica motiviranosti za prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih zbog primjene Zakona o porezu na dohodak, jer je uvjerenje o statusu nezaposlene osobe korišteno kao dokaz za ostvarivanje poreske olakšice, dok se u decembru 2008. godine na evidenciju prijavljuje veći broj osoba koje su ostale bez posla kao tehnološki ili organizacioni višak u procesu stečaja, likvidacije i restrukturiranja poduzeća ili prestankom ugovora o radu iz drugih razloga. Ipak, u posljednjem kvartalu prošle godine sa evidencije službi za zapošljavanje brisano je ukupno 25.966 osoba. Od toga, zaposlena je 11.081 osoba.

FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOŠLJAVANJE URUČEN CERTIFIKAT ISO 9001:2000

Federalnom zavodu za zapošljavanje i kantonalnim službama za zapošljavanje 19. februara ove godine u hotelu „Radon Plaza“ u Sarajevu dodijeljen je certifikat kojim se potvrđuje da imaju uveden, dokumentiran i primijenjen sistem upravljanja kvalitetom ISO 9001:2000. Time je implementiran jedan dio Drugog projekta podrške zapošljavanju (SESP), koji su financirali Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za zapošljavanje i Svjetska banka u Bosni i Hercegovini.

„Tim auditora ugledne

certifikacijske kuće TÜV Croatia/ TÜV Nord izvršio je detaljnu provjeru funkcioniranja uspostavljenog sistema, a

pripreme svih zaposlenih trajale su dvije godine. Smatramo da će uvedeni sistem upravljanja kvalitetom doprinijeti da Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanja svoje poslove obavljaju još kvalitetnije. Naš cilj je unapređenje i razvoj novih aktivnih politika u oblasti zapošljavanja radi uspostave efikasnog funkcioniranja tržišta rada u Federaciji Bosne i Hercegovine i cijeloj državi“, rekao je direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje Miralem Šarić.

Certifikat je dodijeljen na tri godine, s tim što će se vršiti stalne kontrole da li Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje i dalje rade prema zahtjevima uvedenog sistema.

Slika 1: Amrudin Nurak, zamjenik direktora Jedinice za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER), Marko Pejčinović, direktor PIU SESER-a, Miralem Šarić, direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje, na otvaranju svečanosti

Slika 2: Predstavnik certifikacijske kuće TÜV Croatia Đuro Tunjić direktoru Federalnog zavoda za zapošljavanje Miralemu Šariću uručuje certifikat ISO 9001:2000

Slika 3: Direktor Zavoda Šarić sa direktorima kantonalnih službi za zapošljavanje nakon uručjenja certifikata ISO 9001:2000

Slika 4: Prije uručjenja certifikata

REGIONALNA OBUKA O UPRAVLJANJU RADNIM MIGRACIJAMA U TIRANI

Međunarodna organizacija za migracije (IOM) i Međunarodna organizacija rada (ILO) organizovale su u Tirani od 8. do 10. februara ove godine regionalnu obuku o upravljanju radnim migracijama.

Ova obuka održana je u sklopu regionalnog projekta **„Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svijesti u cilju promovisanja regularnih migracija u regionu Zapadnog Balkana“** radi izgradnje kapaciteta lokalne vlasti za upravljanje migracijom radne snage i upoznavanja s efektivnim politikama i

praksama provedenim u razvijenim zemljama.

Na obuku su pozvani predstavnici nacionalnih i regionalnih službi za zapošljavanje, nadležnih ministarstava, inspektorata rada, nevladinih organizacija, akademskih krugova, udruženja zaposlenih i poslodavaca iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Kosova, Crne Gore i Srbije.

Na obuci prisutnima je prezentiran Priručnik za uspostavu djelotvornih politika rada u upravljanju

Veliki broj prisutnih iz cijele regije

migracija u zemljama porijekla i zemljama odredišta. Ovaj Priručnik distribuirat će se putem regionalnih urede Međunarodne organizacije za migracije.

PREGLED STANJA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD OKTOBAR-DECEMBAR 2008. GODINE

Radi sagledavanja situacije na tržištu rada i analize uticaja globalne finansijske krize u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i poduzimanja odgovorajućih mjera u cilju ublažavanja posljedica, Federalni zavod za zapošljavanje je putem kantonalnih službi za zapošljavanje prikupio podatke o broju ukupno novoprijavljenih nezaposlenih osoba, uključujući i broj osoba prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa u periodu oktobar-decembar 2008. godine.

Iako su pokazatelji za zadnji kvartal 2008. godine negativni, prosječan broj nezaposlenih u 2008. godini iznosio je 345.381 i u odnosu na prosjek 2007. godine (370.459) manji je za 25.078 ili 6,77%. Po prvi put nije zabilježeno povećanje nezaposlenosti u ljetnom periodu zbog prijava osoba po završetku školovanja.

Broj ukupno novoprijavljenih osoba na evidenciju nezaposlenih u posljednjem kvartalu 2008. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosio je 29.100. Od tog broja, 7.376 osoba se prijavilo na evidenciju zbog prestanka ugovora o radu zaključenog na određeno vrijeme, sporazumnog raskida ugovora, povrede radne obaveze i slično, 5.394 osobe su dobile otkaz kao tehnološki ili organizacioni višak, a 1.032 osobe su se prijavile na evidenciju jer su dobile otkaz kao posljedicu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća.

U istom periodu sa evidencije službi za zapošljavanje brisano je ukupno 25.966 osoba. Od toga zaposlena je 11.081 osoba.

Federalni zavod za zapošljavanje je, također, zadužio kantonalne službe za zapošljavanje da svakog

mjeseca dostavljaju podatke o otpuštenim radnicima po svim osnovama kako bi javnost bila blagovremeno informisana o novim kretanjima na tržištu rada.

Ipak, povećan je broj nezaposlenih u novembru 2008. godine kao posljedica motiviranosti za prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih zbog primjene Zakona o porezu na dohodak, jer je uvjerenje o statusu nezaposlene osobe korišteno kao dokaz za ostvarivanje poreske olakšice, dok se u decembru 2008. godine na evidenciju prijavljuje veći broj osoba koje su ostale bez posla kao tehnološki ili organizacioni višak u procesu stečaja, likvidacije i restrukturiranja poduzeća ili prestankom ugovora o radu iz drugih razloga.

STRANIM DRŽAVLJANIMA ODOBRENO 1.650 RADNIH DOZVOLA

U 2008. godini u Federaciji Bosne i Hercegovine odobreno je 1.650 radnih dozvola stranim državljanima na period od tri mjeseca do jedne godine, što je više za 155 u odnosu na 2007. godinu. Odobrenja za izdavanje radnih dozvola uglavnom su data stranim državljanima koji su osnivači firmi u Federaciji Bosne i Hercegovine ili su u njima direktori i izvršni direktori. Najviše radnih dozvola izdato je za rad u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, finansijskog posredovanja, obrazovanja, uslužnih djelatnosti i dr.

Od 1.650 radnih dozvola, datih stranim državljanima iz 57 zemalja, 618 je dato osobama sa srednjom stručnom spremom, 605 osobama sa visokom stručnom spremom, 198 kvalificiranim radnicima, a 98 osobama sa zvanjem magistra ili doktora nauka.

U 2008. godini odbijeno je osam zahtjeva za izdavanje odobrenja za radnu dozvolu stranom državljanu.

Od 1650 radnih dozvola izdatih stranim državljanima, na Kanton Sarajevo se odnosi 820 ili 49,70%, Zeničko-dobojski 182 ili 11,03%, Tuzlanski 172 ili 10,42% i Hercegovačko-neretvanski 156 ili 9,45%.

Najviše radnih dozvola dato je državljanima Srbije 410, zatim Hrvatske 252, Turske 219, Kine 172, Crne Gore 90, Slovenije 76, Makedonije 62, Njemačke 57, Austrije 46, Indije 36, Italije 25, Velike Britanije 24, Francuske 16, SAD-a 16, itd

U skladu sa članom 7 Zakona o zapošljavanju stranaca radna dozvola se izdaje strancu, pod uvjetom da ima odobrenje za stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Federaciji Bosne i Hercegovine i da u evidenciji službe za zapošljavanje među nezaposlenim licima nema lica koja ispunjavaju uvjete koje poslodavac zahtijeva za zaključivanje ugovora o radu ili ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Zakonom je propisano da se radna dozvola izdaje na određeno vrijeme, a najduže za jednu godinu.

Zahtjev za izdavanje radne

dozvole za zaključivanje ugovora o radu ili ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova za

stranca, koji ima odobrenje za stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Federaciji Bosne i Hercegovine podnosi poslodavac službi za zapošljavanje, prema svom sjedištu, s obrazloženjem o potrebi za radom stranca, zatim o uvjetima za zaključivanje ugovora o radu ili ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova, o broju potrebnih zaposlenika, vrsti poslova i vremenu njihovog trajanja.

Radnu dozvolu, na osnovu odobrenja Federalnog zavoda, izdaje služba za zapošljavanje.

PROGRAM REREGISTRACIJE NEZAPOSLENIH

Reregistraciju nezaposlenih osoba u skladu sa predmetnim programom provodile su ministarstva rada i socijalne politike – Jedinica za implementaciju projekata socioekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER).

U skladu sa tačkom III Programa, suradnjom Federalnog zavoda, PIU SESER-a i kantonalnih službi za zapošljavanje provedena je javna kampanja – medijska podrška za provođenje Programa, putem štampanih i elektronskih medija. Radi pravovremenog i objektivnog informiranja nezaposlenih osoba i javnosti, u dnevnim novinama je objavljivano Obavještenje o reregistraciji, u kojem su posebno naglašeni cilj, značaj i način provođenja reregistracije nezaposlenih osoba.

U toku realizacije Programa, Federalna uprava za inspeksijske poslove je izvršila nadzor nad radom kantonalnih službi za zapošljavanje, tj. nad izvršenjem Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja i međunarodnih sporazuma u oblasti rada i

zapošljavanja.

U skladu sa implementacijom Programa, izrađeno je Operativno uputstvo za primjenu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, kao i procedure

za praćenje statusa registriranih nezaposlenih osoba, koje je integrirano u sistem upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2000. U kontekstu provođenja Programa, intenzivirana je suradnja sa nadležnim institucijama radi uspostave efektivnijeg i efikasnijeg rada i suzbijanja zloupotrebe statusa nezaposlene osobe, što je posebno važno jer, prema navodima kantonalnih službi za zapošljavanje, dokumentacija koju je posjedovala Inspekcija u toku nadzora i provođenja Programa i na osnovu koje je dijelom i vršeno brisanje sa evidencija nezaposlenih po njenom nalogu nije bila dostupna kantonalnim službama za zapošljavanje prije inspeksijskog nadzora.

To se prije svega odnosi na unaprijeđenu suradnju i razmjenu

podataka i informacija sa Poreskom upravom radi provjere podataka o prihodima, Federalnim zavodom PIO/MIO radi provjere korisnika penzije, univerzitetima radi provjere statusa studenata, općinskim i kantonalnim organima uprave i sudovima radi provjere registracije obrta, poljoprivredne djelatnosti i privrednog društva ili drugog pravnog lica, centrima za socijalni rad i nadležnim finansijskim službama općina radi provjere prihoda po osnovima koji se isplaćuju u ovim institucijama te Agenciji za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine radi provjere zapošljavanja osoba sa evidencije u inostranstvu.

Ova suradnja predstavlja osnovu za prevazilaženje systemske neusklađenosti i neusklađenosti djelovanja institucija sa uticajem na ostvarivanje statusa nezaposlenosti, te će postati redovna aktivnost, koja će doprinositi uspostavljanju pouzdanih pokazatelja na tržištu rada.

Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine data je saglasnost na Program reregistracije nezaposlenih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/08 od 20.02.2008. godine).

NEZAPOSLENOST PO KANTONIMA U 2008. GODINI

Smanjenje broja nezaposlenih osoba evidentirano je u svim kantonima:

1. U Unsko-sanskom kantonu je evidentirano smanjenje broja nezaposlenih za 3.311 ili 8,06%. Izdvaja se općina Cazin sa 1.021 manje nezaposlenom osobom, što je smanjenje za 10,39% u odnosu na 2007. godinu.
2. Posavski kanton je zabilježio smanjenje nezaposlenosti za 14,96% u odnosu na 2007. godinu. Najveće smanjenje broja nezaposlenih je evidentirano u općini Orašje, i to za 597 ili 17,52%.
3. U Tuzlanskom kantonu je smanjen broj nezaposlenih za 1.360 ili 1,53%. Smanjenje broja nezaposlenih zabilježeno je u većini općina, a najveći pad je zabilježen u općini Tuzla, za 1.135 ili 5,92%, a povećan je broj nezaposlenih u općinama Kalesija za 328 (3,81%), Sapna za 228 (9,20%) i Srebrenik za 174 (2,56%).
4. U Zeničko-dobojskom kantonu je zabilježeno smanjenje broja nezaposlenih u odnosu na prosjek iz 2007. godine za 9,57%. Najveći pad nezaposlenosti je evidentiran u općini Zenica, za 2.283 (10,19%), zatim u Tešnju za 893 (10,67%), te Zavidovićima za 845 (11,25%).
5. U Bosansko-podrinjskom kantonu smanjen je broj nezaposlenih za 12,25% u odnosu na 2007. godinu, a u općini Goražde evidentirano je smanjenje za 12,30%.
6. Srednjobosanski kanton je zabilježio smanjenje nezaposlenosti za 9,90%. U općini Travnik broj nezaposlenih manji je za 1.169 (12,84%) te općini Novi Travnik za 618 (14,58%), a povećan je broj nezaposlenih u općini Donji Vakuf za 35 (1,47%).
7. U Hercegovačko-neretvanskom kantonu je zabilježeno smanjenje broja nezaposlenih za 1.358 (4,42%). U općini Mostar evidentirano je smanjenje broja nezaposlenih za 1.188 (7,52%), u Konjicu za 336 (8,41%), a povećan je broj nezaposlenih je u općini Čitluk za 208 (11,51%).
8. Zapadnohercegovački kanton je zabilježio smanjenje nezaposlenosti za 1.510 (14,87%). Broj nezaposlenih manji je u svim općinama: Široki Brijeg za 785 (18,57%), Grude 473 (24,50%), Posušje 166 (9,00%) i Ljubuški 86 (3,96%).
9. U Kantonu Sarajevo evidentirano je smanjenje broja nezaposlenih za 4.655 ili 6,91%, i to u općinama Novi Grad za 1.347 (7,22%), Novo Sarajevo za 684 (8,24%), Ilidža za 630 (5,90), dok je porast broja nezaposlenih zabilježen samo u općini Trnovo za 7 (1,64%).
10. U Kantonu 10 (Livno) evidentirano je smanjenje broja nezaposlenih za 472 (5,19%), sa najvećim smanjenjem u općinama Tomislavgrad za 176 (5,88%) i Livno za 172 (4,47%).

REKORDAN MJESEČNI RAST BROJA NEZAPOSLENIH U ŠPANIJU

Službeno registrirani broj nezaposlenih u Španiji u januaru je porastao za rekordnih 198.838, što je deseti mjesec zaredom da se taj broj povećava i rekordan mjesečni rast, pokazali su u utorak najnoviji podaci španske vlade.

Time je ukupan broj nezaposlenih u Španiji povećan na 3,33 miliona, što je najviše od 1996. i gotovo jednako broju nezaposlenih

u Njemačkoj, najvećoj evropskoj privredi sa skoro dvostruko više stanovnika od Španije, prenio je Reuters.

U poređenju s januarom 2008. broj nezaposlenih Španaca je povećan za 1,06 miliona ili za 47 posto, uslijed toga što su hiljade malih firmi koje zapošljavaju oko 80 posto ukupne radne snage u toj zemlji ostale bez kreditiranja i kupaca.

U SAD-U VIŠE OD TRI MILIONA LJUDI OSTALO BEZ POSLA

Ekonomski stručnjaci ukazuju na brojne izazove s kojima se suočava američka ekonomija, naglašavajući da je od početka recesije izgubljeno tri miliona i 600 hiljada radnih mjesta. Istraživanje provedeno među američkim potrošačima ukazuje na zabrinutost ekonomskom situacijom u zemlji. Sveučilište

Michigan objavilo je da je indeks povjerenja potrošača u ekonomiju pao za pet posto, na gotovo rekordno nisku granicu. Ekonomisti prate raspoloženje potrošača jer na potrošnju građana otpada oko dvije trećine svih ekonomskih aktivnosti u Sjedinjenim Državama.

ERICSSON UKIDA 5.000 RADNIH MJESTA

Najveći svjetski proizvođač mreže mobilne telefonije, švedski Ericsson jučer je najavio da planira nastaviti politiku reorganizacije i u 2009. godini, u okviru koje će ukinuti još 5.000 radnih mjesta u svijetu, od čega 1.000 u

matičnoj zemlji. To bi trebalo omogućiti kompaniji da od druge polovine 2010. godine počne ostvarivati uštedu od skoro 919 mil. Eura.

PORAST NEZAPOSLENOSTI U RUSIJI

Ukupan broj nezaposlenih u Rusiji povećan je na približno šest miliona u decembru u poređenju sa pet miliona u novembru, kao

posljedica pogoršanja ekonomskih kretanja, izjavio je danas direktor ruske službe za zapošljavanje Jurij Gercij.

Federalni zavod za zapošljavanje
Đoke Mazalića 3, 71000 Sarajevo
tel: 033/562-900, fax: 208-257, e-mail: info@fzzz.ba, web: www.fzzz.ba

JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona
Branislava Đurđeva 1, 77000 Bihać, 037/226-062

Služba za upošljavanje Županije Posavske
Jug I bb, 76270 Orašje, 031/710-680

JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona
Bosne srebrene 31, 75000 Tuzla, 035/281-388

JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona
Adolfa Goldbergera 6, 72000 Zenica, 032/448-200

JU Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona
Maršala Tita 13, 73000 Goražde, 038/221-546

Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona/Županije Središnja Bosna
Konatur bb, 72267 Travnik, 030/518-764

Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije
Kralja Tvrtka 19, 88000 Mostar, 036/321-824

Služba za zapošljavanje Zapadnohercegovačke županije
Trg Herceg-Bosne 1, 88340 Grude, 039/661-396

JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo
Đoke Mazalića 3, 71000 Sarajevo, 033/251-260

Županijski zavod za upošljavanje Livno
Kralja Tvrtka 5, 80101 Livno, 034/203-306